

HOVEDINSTRUKS FOR STYRINGEN AV DAGLIGVARETILSYNET

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet, med ikrafttredelse 1.1.2026

1 Innledning

Hovedinstruksen er fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet, med ikrafttredelse 1.1.2026 i medhold av gjeldende *Reglement for økonomistyring i staten* og *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, heretter kalt økonomiregelverket. Styringen av Dagligvaretilsynet generelt og økonomiforvaltningen spesielt skal følge økonomiregelverket med de tilføyelser og presiseringer som framgår av denne instruks. Økonomiregelverket er overordnet denne instruksen. Ved bruk av instruksen må man derfor også forholde seg til alle punktene i økonomiregelverket.

Hovedinstruksen erstatter tidligere *Hovedinstruks for styringen av Dagligvaretilsynet* fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet med virkning 01.01.2021.

2 Instruksens formål, virkeområde og forhold til økonomiregelverket

Formålet med økonomiregelverket er å sikre at:

- statlige midler brukes og inntekter oppnås i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger
- fastsatte mål og resultatkrav oppnås
- midlene brukes effektivt
- statens materielle verdier forvaltes på en forsvarlig måte

Instruksen beskriver hvordan myndighet og ansvar er fordelt mellom virksomheten og Nærings- og fiskeridepartementet. Instruksen omtaler også krav og forventninger til virksomhetens interne styring mv. og hvordan styringsdialogen mellom Nærings- og fiskeridepartementet skal innrettes. Dette skal sikre at formålet med økonomiregelverket oppnås. Mer spesifikke og kortsiktige krav gis i de årlige tildelingsbrevene fra departementet.

3 Departementets overordnede ansvar og styring av virksomheten

Næringsministeren har det overordnede konstitusjonelle ansvaret for den administrative styringen og forvaltningen av Dagligvaretilsynet. Dagligvaretilsynet er et ordinært forvaltningsorgan jf. lov om god handelsskikk i dagligvarekjeden § 11 fjerde ledd. Dette innebærer at virksomheten styres ved instruks, er bevilgningsfinansiert, kontrolleres av Riksrevisjonen og er underlagt det statlige bevilgningsreglementet og økonomiregelverket. De ansatte i Dagligvaretilsynet er statsansatte.

Nærings- og fiskeridepartementet fastsetter overordnede mål og styringsparametere for Dagligvaretilsynet på bakgrunn av dialog med virksomheten. Målene og parameterne skal inngå i styringsdialogen mellom Dagligvaretilsynet og Nærings- og fiskeridepartementet. Departementets oppfølging av Dagligvaretilsynets virksomhet inkl. mål, parametere og resultater blir normalt ivaretatt gjennom den ordinære styringsdialogen mellom virksomheten og departementet, jf. omtalen under pkt. 4 nedenfor.

Nærings- og fiskeridepartementet har det overordnede ansvaret for:

- at Dagligvaretilsynet bruker tildelte ressurser effektivt og innenfor de rammer som er fastsatt
- at styringsdialogen mellom departementene og Dagligvaretilsynet fungerer på en hensiktsmessig måte

- at Dagligvaretilsynet rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon
- at det gjennomføres kontroll med virksomheten, og at Dagligvaretilsynet har forsvarlig internkontroll

Evalueringer gjennomføres av Nærings- og fiskeridepartementet ved behov.

4 Styringsdialogen

Den årlige styringsdialogen består hovedsakelig av følgende dokumenter:

- departementets årlige tildelingsbrev
- virksomhetens årsrapport
- virksomhetens øvrige rapporter i løpet av året, herunder risikovurderinger
- departementets tilbakemelding om rapporteringen
- departementets referater fra møter med virksomheten

Etatsstyringsmøtene er en del av den formelle styringsdialogen. Antall planlagte etatsstyringsmøter og alle rapporteringskrav vil framgå av tildelingsbrevet. Departementet fører referat fra alle møter som inngår i styringsdialogen.

Alle styringsdokumenter skal utformes i dialog med virksomhetens ledelse. Beslutninger og føringer i styringsdialogen skal være skriftlige og dokumenterte.

5 Virksomhetens myndighet og ansvar

Dagligvaretilsynet skal håndheve lov 17. april 2020 nr. 29 om god handelsskikk i dagligvarekjeden. Loven trer i kraft 1. januar 2021.

Dagligvaretilsynet skal gi informasjon om loven og gi veiledning i enkeltsaker. Tilsynet skal søke å påvirke næringsdrivende til å innrette seg etter loven.

Tilsynet skal kontrollere at lovens påbud og forbud blir overholdt. Dagligvaretilsynet kan pålegge enhver å gi tilsynet informasjon som kreves for at tilsynet skal kunne håndheve loven. Tilsynet kan fatte vedtak om forbud og påbud som er nødvendige, for å sikre at lovens bestemmelser blir overholdt. Klager på Dagligvaretilsynets vedtak skal behandles av Markedsrådet.

Dagligvaretilsynet kan ikke instrueres om behandlingen av enkeltsaker eller gis generelle instruksjoner om hvordan myndighet etter loven skal utøves.

Dagligvaretilsynet skal legge vekt på hensynet til forbrukerne ved håndhevingen av loven.

6 Leder av virksomheten

Dagligvaretilsynet ledes av en direktør som utnevnes av Kongen i statsråd, jf. lov om god handelsskikk § 11 fjerde ledd. Direktøren er statsansatt i fast stilling.

7 Krav til den interne styringen av Dagligvaretilsynet

Direktøren har ansvaret for å:

- gjennomføre aktiviteter i tråd med Stortingets vedtak og forutsetninger og fastsatte mål og prioriteringer fra departementet

- fastsette mål og resultatkrav og foreta prioriteringer med ettårig og flerårig perspektiv innenfor eget ansvarsområde
- sørge for planlegging, gjennomføring og oppfølging av oppgavene, inkl. resultat- og regnskapsrapportering
- definere myndighet og ansvar og fastsette instruksjoner innenfor eget ansvarsområde for å sikre oppfyllelse av økonomiregelverket, inkl. ansvarsforholdet mellom direktøren, Dagligvaretilsynets eventuelle øvrige ledelse og ansatte.
- ha helhetlig internkontroll

Direktøren har ansvaret for at Dagligvaretilsynets interne kontrollsystem sikrer måloppnåelse gjennom målrettet og effektiv drift, pålitelig økonomiforvaltning og overholdelse av lover og regler. Den interne styringen skal være basert på:

- risikovurderinger: avdekke risikoer som kan ha konsekvenser for måloppnåelsen, analysere hvordan påvist risiko skal håndteres
- aktiviteter og systemer: sikre kontroll gjennom hensiktsmessige retningslinjer, rutiner, fullmakter og arbeidsfordeling
- oppfølging: sikre at nødvendige tiltak følges opp, bl.a. gjennom oppfølgingsaktiviteter og ved at evalueringer gjennomføres ved behov
- informasjon og kommunikasjon: tilgjengelige og tilfredsstillende informasjons- og kommunikasjonssystemer på alle nivåer for å styre virksomheten mot måloppnåelse
- organisasjonskultur: styringsfilosofi, etiske verdier, organisering og utviklingsmuligheter

8 Sikkerhet og beredskap

Arbeidet med sikkerhet og beredskap skal tilpasses virksomhetens egenart, risiko og vesentlighet. Dagligvaretilsynet skal ha god styring og kontroll med informasjonssikkerheten i samsvar med relevante mål i nasjonal strategi for digital sikkerhet og tiltaksplan.

Dagligvaretilsynet har ansvar for å forebygge og håndtere digitale angrep i egen virksomhet, og for å dele informasjon om digitale angrep med departementet og relevante samarbeidspartnere. Som følge av den sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa bes Dagligvaretilsynet om å utvise årvåkenhet mot digitale angrep og andre mistenkelige eller uønskede hendelser, samt å ha lav terskel for å varsle departementet om hendelser

9 Ansvarsavklaringer med andre statlige virksomheter

Avtaler om samarbeid med og tjenestekjøp fra Forbrukertilsynet inngås etter behov.

9 Administrative standarder og systemer

Det henvises til de til enhver tid gjeldende krav i statsforvaltningen.